

**Ковельський місцевий центр
з надання безоплатної вторинної правової допомоги**

І Н Ф О Р М А Ц І Й Н А   Д О В І Д К А
**щодо виконання Ковельським місцевим центром з надання
безоплатної вторинної правової допомоги річного плану діяльності
на 2022 рік у II кварталі**

ЗМІСТ

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

[1.1] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[1.2] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи безоплатної правової допомоги.

[1.3] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[1.4] Розвиток на базі БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушених прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

Завдання 1.1 Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

Проведення правопросвітницьких заходів та виїзного консультування в рамках реалізації проекту "Програма "Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство" для власників земельних ділянок, які проживають у сільській місцевості)

За період дії воєнного стану законодавство, що регулює земельні відносини в Україні, вже кілька разів змінювалося – це стало поштовхом до підвищення потреби громадян у правовій інформації на земельну тематику. Фахівці Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги в рамках реалізації проекту «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» продовжують інформувати землевласників та землекористувачів про актуальні зміни у сфері земельних правовідносин.

Так, 12 травня 2022 року фахівчиня сектору «Ковельське бюро правової допомоги» Анна Капітан здійснила черговий виїзд до жителів Турійської громади.

Під час заходу, зокрема, розглянули питання щодо приватизації землі під час дії воєнного стану, отримання земельних ділянок в оренду, а також поновлення договорів оренди та захисту прав орендодавців з урахуванням воєнного стану. Окремо зупинилися на особливостях вирішення межових спорів та судового розгляду земельних питань під час війни.

По завершенню заходу фахівчиня надала індивідуальні консультації усім бажаючим, які переважно стосувалися таких питань: порядок прийняття у спадщину земельної ділянки, приватизації землі, виготовлення технічної документації на землю. Багато запитань було щодо вирішення спору із власником сусідньої земельної ділянки.

Анна Капітан під час проведення заходу для землевласників та землекористувачів

Проведення правопросвітницьких заходів та виїзного консультування з основних проблемних питань для потенційних суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу (далі-БВПД) в місцях їх перебування, з метою навчання людей вміння захищати свої права, зокрема для: дітей (загальноосвітні, професійно-технічні, вищі навчальні заклади), ветеранів війни та осіб, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та особи, які звернулись для отримання такого статусу (територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, ГО, військові частини, осіб, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі (соціальні служби, притулки), осіб з інвалідністю (підрозділи з питань соціального захисту населення), для безробітних громадян (міськрайонні, районні та міські центри зайнятості)

Війна кардинально змінила буденність наших дітей та внесла сірих кольорів у їх життя. Дітвора вмить стала дорослою, а дитячі мрії про нові

Іграшки та розваги - вмить змінились, тепер вони хочуть лише захищеності, спокою та миру.

День захисту дітей – це нагадування суспільству про необхідність захищати права неповнолітніх, нагода нагадати дітям - що вони є повноправними членами суспільства, його невід’ємною частиною, вільними і рівними у своїй гідності та правах. І першим кроком для повної реалізації себе як повноцінного громадянина - ознайомлення з переліком основних прав та обов’язків. Адже, щоб запобігти порушенню своїх прав, а в разі порушення – захистити себе, то потрібно їх знати.

Так, завідувач Старовижівського бюро правової допомоги спільно з фахівцями Старовижівської районної філії Волинського обласного центру зайнятості провели 1 червня в Міжнародний день захисту дітей правопросвітницький захід для дітей, які проживають у пункті компактного розміщення внутрішньо переміщених осіб.

Фахівець Старовижівського бюро правової допомоги Тетяна Комісарик ознайомила присутніх з основними правами дитини, найважливішими з яких є: право на життя; право на ім’я та набуття громадянства; право на збереження своєї індивідуальності; право висловлювати свої погляди і думки з усіх питань; право одержувати і передавати інформацію; на свободу думки, совісті й релігії; на свободу об’єднань; на особисте і сімейне життя; на захист від посягання на особисте життя, честь і гідність; на повноцінне і достойне життя, на піклування; на користування благами соціального забезпечення; на освіту, відпочинок, дозвілля; на рівень життя, необхідний для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини.

Учасників заходу залучено до відгадування загадок та ребусів. Для закріплення знань спільно з дітьми заповнено паспорти прав дитини.

Завідувач сектору «Старовижівське бюро правової допомоги» Тетяна Комісарик під час проведення заходу для дітей, які проживають у пункті компактного розміщення внутрішньо переміщених осіб у с.Смідин

13 травня 2022 року відбулась чергова зустріч фахівця сектору «Ковельське бюро правової допомоги» Анни Капітан із особами з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку у Ковельському міськрайонному центрі зайнятості, як безробітні.

Окрім інформування про можливості системи безоплатної правової допомоги та роз'яснення права внутрішньо переміщених осіб на безоплатну вторинну правову допомогу, Анна Капітан ознайомила слухачів з основними законодавчими новаціями, розповіла про правовий режим воєнного стану, алгоритм отримання компенсацій за зруйноване житло, особливості захисту трудових прав громадян та оформлення спадщини в умовах воєнного стану.

Також фахівець центру роз'яснила внутрішньо переміщеним особам зміст статті 40 Кримінального кодексу України.

«У час військової агресії бувають випадки, коли людина усвідомлювала небезпечність своїх вчинків, передбачала їх шкідливі наслідки, проте перебувала під примусом та була позбавлена можливості керувати своїми вчинками. У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі ч.1 ст.40 КК України», - наголосила юристка.

По завершенню заходу фахівчиня надала індивідуальні консультації усім бажаючим, які переважно стосувалися таких питань: соціальні пільги та гарантій, порядок отримання компенсації за зруйноване та пошкоджене майно, порядок відновлення втрачених документів, отримання медичної допомоги внутрішньо переміщеними особами.

Фахівець сектору «Ковельське бюро правової допомоги» під час проведення семінару у Ковельському міськрайонному центрі зайнятості

Проведення правопросвітницьких заходів у приміщеннях місць несвободи з метою підвищення поінформованості підопічних цих установ про їх права, у тому числі про їх право на БПД

Право на професійну правничу допомогу є одним із конституційних, невід'ємних прав людини і має загальний характер, тобто поширюється на всіх без винятку осіб - громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території України.

Його реалізація не може залежати від статусу особи, майнового стану, етнічного походження, місця проживання/перебування особи тощо.

З метою забезпечення реалізації гарантованого Конституцією України права на професійну правничу допомогу для осіб, які в силу тих

чи інших обставин не мають можливості звернутися з метою отримання безоплатної правової допомоги до місцевих центрів або бюро, системою БПД організовано роботу консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги.

Консультаційний пункт доступу до безоплатної правової допомоги - це точка доступу до безоплатної правової допомоги для громадян, які мають у ній потребу, але через певні причини не можуть її отримати, звернувшись безпосередньо до місцевого центру чи бюро правової допомоги.

Так, з метою забезпечення доступу до БПД для осіб, які перебувають у відділенні стаціонарного догляду для постійного проживання у м. Камінь-Каширський 19 травня 2022 року фахівцями сектору «Камінь-Каширське бюро правової допомоги» організовано роботу консультаційного пункту.

Фахівці бюро надали консультації з таких правових питань: порядок складання заповіту, порядок укладання та розірвання договору довічного утримання.

«Відповідно до Цивільного кодексу України кожний громадянин має право залишити за заповітом усе своє майно або частину його (не виключаючи предметів звичайної домашньої обстановки та вжитку) одній чи кільком особам як тим, що входять, так і тим, що не входять до кола спадкоємців за законом, а також державі або окремим державним, кооперативним та іншим громадським організаціям. Найважливішою внутрішньою умовою дійсності кожного заповіту є законність змісту волі заповідача, тобто вона не повинна суперечити закону та повинна бути виражена у встановленій законом формі.

При укладанні договору довічного утримання сторони мають чітко визначити, в чому саме полягатиме догляд (умови, форми, способи

догляду, їх періодичність, якість та зміст), наприклад:

- вид і кількість харчування – скільки разів на добу, калорійність та окремі елементи;
- медичне обслуговування – вид послуги медичного обслуговування, які ліки необхідні, їх кількість і приблизна вартість;
- матеріальне забезпечення - чітко визначена грошова сума, черговість виплат грошових сум.»- наголосила Інна Бондар

Під час прийому Людмила Банзерук також розповіла про правові послуги, які включають безоплатна первинна та вторинна правова допомога та про порядок звернення за її наданням.

Фахівці сектору «Камінь-Каширського бюро правової допомоги» під час проведення консультування підопічних відділення стаціонарного догляду для постійного проживання у м. Камінь-Каширський

Проведення правопросвітницьких заходів та інформаційних кампаній щодо запобігання та протидії дискримінації та насильства

20 травня 2022 року юрист сектору «Ковельське бюро правової допомоги» Катерина Кукуруза провела правопросвітницький захід на тему «Протидія домашньому насильству» для осіб, які навчаються в Університеті III віку.

Насильство є однією з найбільш розповсюджених форм порушення прав людини. Зазвичай, найбільше страждають від насильства жінки, діти та люди похилого віку. Будь-яка особа незалежно від статі, віку, стану здоров'я чи будь-яких інших чинників має право на ефективний захист від всіх форм та проявів насильства, що вчинюється з боку членів сім'ї чи інших близьких осіб.

Фахівчиня бюро пояснили, за якими ознаками можна ідентифікувати домашнє насильство, адже не завжди воно проявляється у фізичній формі

«У суспільстві існує думка, що домашнє насильство - це заподіяння тілесних ушкоджень. Однак насправді воно може бути не лише фізичним чи сексуальним. Це і психологічний тиск - образи й залякування, заборона спілкуватися з рідними, і економічні утиски- заборона працювати чи навчатися, позбавлення житла, їжі, одягу, тощо», - зазначила юристка.

Слухачі також дізналися куди можна звернутися для отримання юридичної, психологічної та інформаційної підтримки потерпілим від домашнього насильства.

Катерина Кукуруза під час проведення заходу на тему «Протидія домашньому насильству» на базі Університету III віку

Завдання 1.2 Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи безоплатної правової допомоги.

Проведення загальнодержавних правопросвітницьких заходів та інформаційних компаній щодо права громадян на безоплатну правову допомогу

1 червня в Міжнародний день захисту дітей фахівці Ковельського місцевого центру провели вуличне інформування про систему безоплатної правової допомоги. Під час заходу серед дітей розповсюдили буклети “Твої права — твій надійний захист”, а також паспорти прав дитини із контактними даними найближчого бюро правової допомоги.

Прийняття Конституції 28 червня 1996 року закріпило правові основи незалежної України, її суверенітет і територіальну цілісність – це стало важливим кроком у забезпеченні прав людини та громадянина та сприяло подальшому підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені.

Так, до Дня Конституції України фахівець сектору «Старовижівське бюро правової допомоги» Тетяна Комісарик провела правопросвітницький захід для осіб, які перебувають на обліку як безробітні у Старовижівській філії Волинського обласного центру зайнятості» на тему: «Гарантії реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина».

Присутнім повідомлено, що Конституція України гарантує право на оскарження в суді дії чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, про недопустимість зворотної дії закону в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи, недопустимість обмеження прав і свобод громадян, крім випадків, передбачених Конституцією України, а також роз'яснила які права, гарантовані Конституцією України можуть обмежуватись у період дії воєнного стану.

«Загалом, воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії, а також в інших, передбачених законом випадках, та передбачає надання відповідним органам повноважень, необхідних для відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки. У зв'язку з цим, можливим є також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина із зазначенням строку дії цих обмежень. Однак, незважаючи на всі складнощі сучасних реалій, права людини підлягають виключній охороні. Це зумовлено тим, що положення Конституції України визнають найвищою соціальною цінністю людину, її

життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку», -наголосила юристка.

Завідувач сектору «Старовижівське бюро правової допомоги» Тетяна Комісарик під час проведення заходу для безробітних у Старовижівській філії волинського обласного центру зайнятості

Завдання 1.3 Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

Організація та проведення робочих зустрічей, засідань, круглих столів, тренінгів, навчальних заходів з підвищення кваліфікації та обміну досвідом для працівників центрів з надання БВПД з метою підвищення кваліфікації та оновлення знань

30 червня 2022 року директором Ковельського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Василем Ковальчуком було проведено робочу зустріч з працівниками центру.

Під час зустрічі було обговорено найактуальніші проблеми, що виникають під час надання безоплатної правової допомоги та запропоновано шляхи їх вирішення. Фахівці Ковельського місцевого центру поділились один з одним позитивними практиками вирішення найпоширеніших правових питань, що викликають складнощі.

Директор Ковельського місцевого центру зосередив основну увагу працівників на необхідності та неабиякій важливості надання внутрішньо переміщеним особам, які є клієнтам системи безоплатної правової допомоги якісних правових послуг.

«Нерідко при консультуванні осіб з числа переселенців можна побачити, що ці люди потребують не лише правової допомоги, а й надійного плеча, на яке вони можуть спертися, щоб хтось запевнив, що все буде добре. Ми маємо підтримати їх не лише юридично, а й за можливості психологічно, для чого необхідно посилити співпрацю з центрами соціальних служб», - наголосив директор Ковельського місцевого центру Василь Ковальчук.

Директор центру Василь Ковальчук під час проведення робочої зустрічі з працівниками Ковельського місцевого центру з надання БВПД та бюро правової допомоги

Завдання 1.4. Розвиток на базі БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушених прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Проведення правопросвітницьких заходів для осіб, звільнених від відбування покарання та осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, а також інших осіб, які потребують соціальної адаптації, у тому числі організація та проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня правової свідомості, культури освіти, а також правової поінформованості суб'єктів пробації щодо захисту своїх прав та можливостей

Особи, які засуджені і відбувають покарання, не пов'язане з позбавленням волі, доволі часто стикаються з низкою юридичних питань і потребують допомоги. З метою підвищення рівня правової обізнаності цієї категорії громадян фахівці Ковельського місцевого центру спільно з відділами Державної установи «Центр пробації» у Волинській області на основі підписаних Меморандумів про співпрацю проводять спільні правопросвітницькі заходи для даної категорії громадян.

Так, 03 травня 2022 року для підоблікових пробації проведено черговий захід фахівцем сектору «Старовижівське бюро правової допомоги». Зокрема, Тетяна Комісарик ознайомила присутніх із структурою системи безоплатної правової допомоги. Розповіла хто має право на безоплатну правову допомогу, які правові послуги включає безоплатна первинна та вторинна правова допомога, хто є суб'єктом права на безоплатну вторинну правову допомогу, який порядок звернення за її наданням.

Учасникам роз'яснили їх конституційні права, зокрема щодо можливості кожного будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань. Розповіли про механізми реалізації права на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, тощо.

Під час зустрічі підобліковим Старовижівського районного сектору «Центр пробації» у Волинській області надано правову допомогу та ряд відповідей на запитання правового характеру.

Фахівець сектору «Старовижівське бюро правової допомоги під час проведення консультування підоблікових Ковельського районного сектору №3 філії державної установи «Центр пробації» у Волинській області